

ODŮVODNĚNÍ

vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 355/2020 Sb., o žádostech a některých informacích podle zákona o bankách a zákona o spořitelních a úvěrních družstvech

A. OBECNÁ ČÁST

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 355/2020 Sb., o žádostech a některých informacích podle zákona o bankách a zákona o spořitelních a úvěrních družstvech (dále jen „návrh vyhlášky“), byla zpracována na základě nutnosti upravit některá ustanovení ve vyhlášce č. 355/2020 Sb., o žádostech a některých informacích podle zákona o bankách a zákona o spořitelních a úvěrních družstvech (dále jen „licenční vyhláška“) v návaznosti na vydání přímo použitelných předpisů Evropské unie.

Dne 29. prosince 2022 bylo vydáno nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 2022/2580 ze dne 17. června 2022, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU, pokud jde o regulační technické normy upřesňující informace, jež mají být poskytnuty v žádosti o povolení působit jako úvěrová instituce, a upřesňující překážky, jež mohou bránit účinnému výkonu dozorčích funkcí příslušných orgánů (dále jen „RTS“). Spolu s ním bylo vydáno též prováděcí nařízení Komise (EU) 2022/2581 ze dne 20. června 2022, kterým se stanoví prováděcí technické normy pro uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU, pokud jde o poskytování informací v žádostech o povolení působit jako úvěrová instituce (dále jen „ITS“), které stanovuje šablony žádosti o povolení k výkonu činnosti úvěrové instituce.

Licenční vyhláška obsahuje § 17 odst. 2, podle kterého od nabytí účinnosti RTS a ITS pozbývají platnosti ustanovení upravující žádost o licenci pro banku, resp. družstevní záložnu, a souhlas k nabytí či zvýšení kvalifikované účasti na bance, resp. družstevní záložně. Toto ustanovení vycházelo z původního návrhu RTS. V návaznosti na finální znění RTS, které, na rozdíl od původního návrhu, neupravuje požadavky na osoby žádající o nabytí nebo zvýšení kvalifikované účasti, je třeba § 17 odst. 2 upravit a omezit jeho dopad pouze na ustanovení k žádostem o licenci pro banku, resp. družstevní záložnu.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je vyhláška navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním

Vyhláška je v souladu se zmocněním uvedeným v ustanoveních § 4 odst. 7, § 5 odst. 5, § 20 odst. 4 a § 26g zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOB“) a § 1 odst. 8, § 2a odst. 1 a § 2b odst. 4 zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSÚD“).

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Vyhláška je zčásti adaptačním předpisem. Předmětu vyhlášky se totiž dotýkají přímo použitelné předpisy Evropské unie uvedené výše, které zčásti nahradily úpravu v dosavadní licenční vyhlášce. V návaznosti na tyto předpisy se proto z licenční vyhlášky odstraňují ustanovení, která by byla duplicitní s nařízením. Tato vyhláška ale tyto předpisy Evropské unie nijak neprovádí (v tomto smyslu nejde o transpoziční předpis).

Vyhláška je slučitelná s právem Evropské unie.

4. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Hlavním důvodem pro vydání novely licenční vyhlášky je nutnost znovu upravit podmínky pro nabytí či zvýšení kvalifikované účasti na bance nebo družstevní záložně (viz bod 1. výše). V případě nečinnosti by dosavadní úprava těchto podmínek pozbyla platnosti bez náhrady.

Vyhláška dále obsahuje dílčí technické změny, které je potřebné provést v návaznosti na vydání RTS a ITS (např. odstranění přílohy č. 1 licenční vyhlášky nebo revize § 1 k předmětu úpravy) nebo v návaznosti na obdobné licenční vyhlášky (úprava společného ustanovení). V souladu s aktuálním zněním ZOB je též žádoucí formulačně upravit § 1 odst. 2 a zejména § 11 k podmínkám stanoveným pro vedoucí osoby finanční holdingové osoby nebo smíšené finanční holdingové osoby.

Vyhláška je tedy technickou novelou aktuální licenční vyhlášky a neobsahuje nové licenční podmínky.

V případě nečinnosti by dosavadní úprava pro nabytí či zvýšení kvalifikované účasti na bance nebo družstevní záložně pozbyla platnosti bez náhrady.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Nová úprava nemá dopad na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty.

Vyhláška nemá dopad na podnikatelské prostředí, případné administrativní náklady vyplývají již přímo ze zákona o bankách a zákona o spořitelních a úvěrních družstvech.

Vyhláška nemá žádné negativní sociální dopady, včetně dopadů na rodiny, ani nemá žádné dopady na specifické skupiny obyvatel, na osoby sociálně slabé, ani na osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

Vyhláška nemá žádné negativní dopady na životní prostředí.

6. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Právní úprava neobsahuje ustanovení, která by byla diskriminační.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Právní úprava má dopad na ochranu soukromí a na ochranu osobních údajů.

Právní úprava je v souladu nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Vyhláška je rovněž v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

Požadavky vyplývající ze ZOB a ZSÚD a přímo použitelných nařízení promítnuté do vyhlášky nepředstavují oproti dosavadní právní úpravě znatelné navýšení rozsahu zpracování osobních údajů (to zahrnuje i údaje týkající se rozsudků v trestních věcech a trestných činů). Správní činnost a postupy České národní banky jsou dlouhodobě ustálené, transparentní a důvěryhodné, a to včetně náležitého zacházení s osobními údaji. Poskytnuté osobní údaje obsažené v tiskopisu žádosti a jeho přílohách Česká národní banka zpracovává výhradně pro účely související s plněním svých povinností ve správním řízení o konkrétní žádosti a pro účely dohledu nad finančním trhem, včetně případných vedení správních řízení „sankčního charakteru“, zejména řízení o uložení opatření k nápravě a o uložení pokuty. Právním základem pro zpracování osobních údajů je jednak nezbytnost jejich zpracování při plnění právní povinnosti dle § 4 odst. 7, § 5 odst. 5, § 20 odst. 4 a § 26g ZOB a § 1 odst. 8, § 2a odst. 1 a § 2b odst. 4 ZSÚD a dále při plnění úkolů ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je správce pověřen.

Těmito úkoly prováděnými ve veřejném zájmu, resp. úkoly prováděnými při výkonu veřejné moci jsou v obecné rovině úkoly uvedené v § 1 odst. 1 a § 2 odst. 2 zákona č. 6/1993 Sb., České národní rady o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ČNB“). V návaznosti na toto obecné vymezení pak specifikaci a konkretizaci těchto úkolů obsahují zejména § 44 a § 44b zákona o ČNB. Zpracování osobních údajů týkajících se rozsudků v trestních věcech a trestných činů je nezbytné z důvodu významného veřejného zájmu, jímž je stabilita finančního trhu v České republice zajišťovaná prostřednictvím výkonu dohledu; v případě těchto údajů je relevantní § 44b odst. 7 zákona o ČNB.

Pro řádný výkon dohledových činností v oblasti pokryté ZOB a ZSÚD, resp. touto vyhláškou je zpracování osobních údajů nezbytné. Výkon těchto činností nelze zajistit bez zpracování osobních údajů nebo efektivnějším způsobem či jinými prostředky, jež by byly pro soukromí méně invazivní. Zpracování osobních údajů je ve vztahu k vymezeným účelům také přiměřené, jelikož je zpracováním možné těchto účelů dosáhnout a zároveň nejsou překročeny meze toho, co je pro naplnění účelů skutečně nezbytné.

Zaměstnanci České národní banky jsou ze zákona povinni zachovávat mlčenlivost ve služebních věcech při výkonu své činnosti. Údaje a informace získané v rámci správního řízení jsou dostatečným způsobem zabezpečeny a mají k nim přístup pouze zaměstnanci, kteří konkrétní žádost vyřizují, případně se k ní vyjadřují nebo o ní rozhodují. Všichni zaměstnanci České národní banky, kteří přicházejí do styku s osobními údaji, se musí řídit pokyny upravujícími organizační zajištění, zásady a pravidla zpracování osobních údajů a jejich ochranu ze strany České národní banky podle uvedeného nařízení a i dalšími vydanými vnitřními předpisy souvisejícími s ochranou osobních údajů.

Veškeré podklady, které Česká národní banka s žádostí obdrží, jsou uchovány po dobu stanovenou právními předpisy a pokyny České národní banky pro organizaci spisové služby a archivnictví v České národní bance, přičemž tyto podklady Česká národní banka nikomu nepřístupňuje, nestanoví-li jiný právní předpis jinak.

Česká národní banka zveřejňuje o povoleném subjektu informace pouze v rozsahu povinně

uveřejňovaných informací daném příslušným zákonem, a to v souvislosti s povinností vést seznam, resp. registr regulovaných osob, který je veřejně přístupný na internetových stránkách České národní banky.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Vyhláška je v souladu s rozsahem zmocnění dle ZOB a ZSÚD a v žádném směru nepřesahuje kompetence České národní banky.

Česká národní banka vykonává v souladu se zákonem o ČNB dohled nad subjekty finančního trhu a má dostatečné nástroje pro kontrolu dodržování zákonů a dalších prováděcích právních předpisů i podmínek, za nichž bylo oprávnění uděleno. Česká národní banka je správním orgánem a je oprávněna rozhodovat ve věcech, které spadají do její působnosti. Působnost a odpovědnost jednotlivých útvarů při výkonu dohledu jsou v České národní bance stanoveny vnitřním předpisem. Organizační struktura České národní banky je k dispozici veřejnosti na jejích internetových stránkách. Pro výkon činnosti České národní banky jsou nastaveny odpovídající kontrolní mechanismy, které jsou pravidelně ověřovány a aktualizovány.

Právní předpisy, které upravují povolovací řízení, jsou uveřejněny na internetových stránkách České národní banky. Na internetových stránkách je možné nalézt výkladová stanoviska a odpovědi na často kladené dotazy týkající se subjektů, které vykonávají činnost podle příslušného zákona.

Potenciální korupční riziko může vzniknout při rozhodování o udělení souhlasu k nabytí či zvýšení kvalifikované účasti, ale je zcela minimální s ohledem na nastavené kontrolní mechanismy v rámci České národní banky a možnost zákonného přezkumu rozhodnutí České národní banky. Podmínky pro udělení souhlasu jsou vymezeny přímo v ZOB a ZSÚD. Vyhláška kromě náležitostí, které již stanoví zákon, specifikuje doklady a údaje, kterými se splnění zákonné podmínky dokládá. Při splnění zákonných podmínek vzniká žadateli nárok na udělení souhlasu. Řízení se řídí správním řádem. Neúspěšný žadatel má právo podat rozklad, který přezkoumává bankovní rada České národní banky. Proti pravomocnému rozhodnutí České národní banky je možná obrana ve správním soudnictví.

U navrhované vyhlášky nebyla po jejím vyhodnocení podle metodiky CIA (Corruption Impact Assessment) korupční rizika zjištěna.

9. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Právní úprava nemá žádný dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

10. Zhodnocení dopadů na digitální prostředí

Vyhláška nemá dopad na digitální prostředí a není v rozporu s obecnými zásadami rozvoje digitální agendy. Jedná se o technickou novelu, která upravuje některé podmínky pro výkon činnosti nebo nabytí či zvýšení kvalifikované účasti.

11. Konzultace

Návrh vyhlášky byl konzultován s Ministerstvem financí.

Meziresortní připomínkové řízení k tomuto návrhu proběhlo od 20. září do 12. října 2022. Vypořádání připomínek bylo s připomínkovými místy projednáno.

Návrh vyhlášky nepodléhal konzultaci s Evropskou centrální bankou podle Rozhodnutí Rady č. 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou

centrální bankou k návrhům právních předpisů.

Vyhláška neobsahuje řešení, která by představovala zvýšené riziko z hlediska proveditelnosti a vynutitelnosti.

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K čl. I

K bodu 3, 11 a 12

V návaznosti na vydání přímo použitelných předpisů upravujících žádosti o povolení k výkonu činnosti úvěrové instituce je nutné vypustit z licenční vyhlášky části § 17 vyhlášky, které s ohledem na znění přímo použitelných předpisů Evropské unie nejsou aktuální, změnit ustanovení k předmětu úpravy a odstranit přílohu č. 1 licenční vyhlášky, na kterou odkazoval dosavadní § 13 licenční vyhlášky k povolení k výkonu činnosti.

K bodu 1, 2 a 4 až 7

V případě novelizačních bodů 1, 2, 4 a 5 se jedná o technické úpravy s cílem sjednocení textu licenční vyhlášky s aktuálním textem ZOB, a to zejména v návaznosti na zákon č. 353/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Tento novelizační zákon s účinností od 1. října 2021 změnil číslování některých odstavců v § 4 ZOB a doplnil požadavek na odbornou způsobilost, což je nutné do licenční vyhlášky promítnout. Naplnění nového požadavku se však dokládá stejnými doklady, které se předkládaly dosud k doložení ostatních předpokladů. V rámci vyhlášky tak jde pouze o formální změnu, která žadatele nijak nezatěžuje.

Další úpravy v novelizačních bodech 6 a 7 jsou formulačního charakteru a mají za cíl vnitřně sjednotit text příslušných ustanovení. V případě bodu 6 dochází vypuštěním slova „pracovní“ ke sjednocení textu s § 11 odst. 2 vyhlášky. Dále dochází k nahrazení slov „včetně její předpokládané“ slovy „a dále“ a „spojené s touto funkcí“. Je-li totiž osoba jmenována do určité funkce, musí být s touto funkcí spojeny určité působnosti a pravomoci a ty jsou obsaženy v popisu náplně funkce. Není proto vhodné uvádět předpokládané působnosti a pravomoci.

K bodu 8 a 9

V návaznosti na zákon č. 353/2021 Sb., dochází k úpravě požadavků na některé osoby navrhované do orgánů banky nebo družstevní záložny v souvislosti s nabytím kvalifikované účasti na této bance či družstevní záložně.

Nově se požadavky na důvěryhodnost, odbornou způsobilost a zkušenosti nebudou vztahovat na všechny osoby, které se mají stát vedoucí osobou banky nebo družstevní záložny, ale pouze na ty, jež se mají stát členem statutárního orgánu, či úvěrové komise, v případě, že se jedná o osoby, které zastávají v bance či družstevní záložně výkonné řídicí funkce. Ostatní osoby navrhované za vedoucí osoby ve smyslu § 2 odst. 2 písm. f) licenční vyhlášky nebudou v souvislosti s nabytím kvalifikované účasti na bance nebo družstevní záložně předmětem posouzení z hlediska požadavků na důvěryhodnost, odbornou způsobilost a zkušenosti. Tím nicméně nejsou dotčeny jiné povinnosti banky či družstevní záložny, například požadavek podle § 8 ZOB, resp. § 7aa ZSÚD, zajistit, aby dané osoby byly důvěryhodné, dostatečně odborně způsobilé a zkušené.

Vyhláška dále v § 14 odst. 1 písm. j) zavádí legislativní zkratku „volený orgán“, která vychází ze zkratky zavedené v § 46 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech

a družstvech, ve znění pozdějších předpisů, a která má za cíl postavit na jisto, že za navrhovanou osobu má být předložen přehled funkcí v orgánech jiných právnických osob bez ohledu na to, zda byla navrhovaná osoba v daném případě do tohoto orgánu zvolena či jmenována nebo povolána jiným způsobem.

Požadavky na předložení údajů o navrhované osobě vycházejí ze zrušovaného § 13 odst. 2 písm. h) a i). Nedochozí k zavedení nových věcných požadavků.

K bodu 10

V rámci společných ustanovení se v zájmu sjednocení s obdobnými licenčními vyhláškami doplňuje pravidlo, dle kterého není nutné podklady předkládat též v případě, kdy má Česká národní banka tyto podklady v aktuální podobě k dispozici. V takovém případě žadatel pouze na tyto dříve poskytnuté podklady odkáže a potvrdí jejich aktuálnost.

K čl. II

Vyhláška má dělenou účinnost.

V první fázi, tedy k prvnímu dni prvního kalendářního měsíce následujícího po dni vyhlášení, nabydou účinnosti novelizační body 1, 2 a 4 až 11.

Ve druhé fázi nabydou účinnosti novelizační body 3 a 12. Účinnost těchto novelizačních bodů je stanovena na den následující po dni, ke kterému nabývají účinnosti RTS a ITS, tedy na 19. července 2023.

V první fázi tak dojde k nabytí účinnosti změny v § 17 odst. 2 licenční vyhlášky a těch úprav, které nesouvisí s přijetím RTS a ITS. Jde o doplnění odborné způsobilosti do § 1 odst. 2, úpravy v § 11 a doplnění společného ustanovení.

V případě revize § 17 odst. 2 licenční vyhlášky jde o odstranění odkazu na ustanovení k požadavkům na nabytí či zvýšení kvalifikované účasti, tyto požadavky budou nadále upraveny licenční vyhláškou. Tato revize sice souvisí s přijetím RTS a ITS, ale je ji možné a vhodné provést dříve než k okamžiku nabytí účinnosti RTS a ITS. Cílem je, aby ke dni nabytí účinnosti RTS a ITS došlo k naplnění podmínek daných ustanovením § 17 odst. 2, a to již v revidovaném znění. To znamená, že platnosti pozbyde pouze ustanovení o licenci pro banku, resp. družstevní záložnu, nikoliv i ustanovení ke kvalifikovaným účastem.

Den následující po dni, ke kterému podle revidovaného § 17 odst. 2 pozbyde platnosti ustanovení k podmínkám pro licenci banky, resp. družstevní záložny, nabydou účinnosti zbývající novelizační body (tj. v druhé fázi), na základě kterých dojde k odstranění přílohy č. 1 a revizi § 1 k předmětu úpravy.

Vzhledem k tomu, že vyhláška je připravena v návaznosti na evropské předpisy, je nezbytné, aby nabyla účinnosti k jinému dni, než k 1. lednu nebo 1. červenci. Pro stanovení účinnosti mimo 1. leden či 1. červenec, jak to primárně předpokládá § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů, existuje naléhavý obecný zájem. Ten je dán výše uvedenou nutností adaptovat stávající licenční vyhlášku, zejména § 17 odst. 2 vyhlášky, na vydané přímo použitelné předpisy Evropské unie.